

[Ingeborg Hansen.]

stilling i retlig henseende. Det var, som den højtærede statsminister sagde i går i sin forelæggelsestale, en naturlig konsekvens af udviklingen. Men efter at vi nu har troet, at princippet om kønnes ligestilling var så fast forankret i nutidens lovgivning, at der ikke ville kunne ske afvigelser, skal der nu behandles en lov, som direkte og utvetydigt sætter et skel mellem mand og kvinde. I § 2 i tronfølgeovforslaget siges det:

„Ved en konges død overgår tronen til hans søn eller datter; således at søn går forud for datter, . . .“

Man må spørge: Hvorfor skal der nu pludselig foretages et spring tilbage til fortidens opfattelse, at kvinderne i retlig henseende ikke har samme rang som mænd? Motiverne til loven giver kun det svar: dette er i overensstemmelse med, hvad der gælder i andre lande, som anerkender kognatisk arvefølge. Der oplyses ikke noget om, hvordan kvindernes stilling i disse andre lande er, om de iøvrigt på alle punkter har fuld ligestilling, eller om landenes tronfølge lov er levn fra fortiden. Vi får ikke i motiverne nogen forklaring på, hvorfor det er nødvendigt for os at bryde med princippet om kønnes ligestilling, fordi andre lande gør det eller ikke har princippet. Det er mig ikke muligt at finde noget rimeligt svar, heller ikke efter at jeg har set og hørt de udtalelser, der er faldet ved forslaget's behandling her og i det andet høje ting.

Det er af forslaget's forsvarere fremført, at synspunktet om kønnes ligestilling ikke alene kan tages i betragtning; der er også andre hensyn at tage. Nogle siger endda, at disse hensyn har været så helt afgørende, uden at vi dog får noget at vide om, hvad det er for hensyn, der tages. Der er efter min mening eet hensyn at tage, og det er hensynet til det kongebarn, der fødes først. Dette ældste barn, hvadenten det er en søn eller en datter, skal have den særlige uddannelse, som en tronarving skal have, den tronarving, der engang skal beklæde den højeste post i landet. Det er en streng skole at gennemgå. Der stilles store krav med hensyn til kundskaber, og en barndom som for andre børn bliver der ikke tale om. For kongesønnen vil denne strenge skole altid være til gavn, for han kommer til at bruge den, når han bliver konge.

For kongedatteren vil det altid være sådan, at hendes særlige uddannelse vil

kunne blive spildt uejlighed. Kan det virkelig anses for rimeligt, at en ung kvinde opdrages på denne måde til at være dronning, og at så det hele skal være for-gæves, hvis kongen får en søn senere, muligvis i et andet ægteskab, således som motiverne ganske rigtigt anfører? Hvordan vil følelserne blive overfor denne nye halvbroder, som måske først bliver født, når prinsessen har nået skels år og alder? For mig står dette som en dyb uretfærdighed. Det er af andre talere sagt, at sådan er det også i det praktiske liv; der nævnes som eksempel, at hvor der er en søn, arver han gården eller forretningen. Jeg stiller mig tvivlende overfor denne regel. Jeg tror ikke, at nogen fornuftig fader ville bekoste en stor uddannelse på en datter med overtagelse af familiens virksomhed for øje, gøre hende så velegnet dertil som muligt og så lade det hele blive onsonst, fordi der senere kom en søn. Det ville i hvert fald være et ejendommeligt udslag af faderfølelse.

Nej, jeg ser ingen berettigelse i at tage det halve standpunkt, som denne lov er udtryk for. Jeg er med denne stilling helt i overensstemmelse med det parti, jeg tilhører. Det er fremført, at lovforslaget sikkert har flertallet af den danske befolkning bag sig; herom kan ingen vide noget bestemt. Men jeg tør påstå, at den har flertallet af rigsdagens medlemmer imod sig. Det fremgår klart af talrige talere, både her og i det andet høje ting, at de er imod denne lov, der sætter et kunstigt skel mellem mands og kvindes stilling, men at de af hensyn til grundlovens gennemførelse har måttet stemme for den.

Og sådan er forholdet desværre. I mange og lange forhandlinger om en ny grundlov, forhandlinger, der resulterede på den bedste måde, opstilledes der krav om indførelse på et enkelt område af et forældet princip, som vi havde grund til at tro var henlagt for stedse, og kravet rejstes med en sådan styrke, jeg vil gerne bruge det ærede medlem hr. Hans Hansens udtryk i går, med en sådan stædighed, at det er en ufravigelig betingelse for grundlovens gennemførelse, at kravet bliver efterkommet. Vi bliver på den måde tvunget ind i den stilling: enten får vi en ny grundlov med en tronfølge lov, der gennemfører et forældet princip, eller også får vi ingen ny grundlov.

Grundloven er vor vigtigste lov, det er fremført af mange, og det er rigtigt. Den